

Malungs Västra Älgskötselområde

Samråd 2023-04-13

Älgskötselplanen 2021-2023

•Avskjutningsmål per år

- Tjur 31 st (22%)
- Kor 26 st (18%)
- Kalv 86 st (60%)
- Totalt 143 st

•Avskjutningen motsvar 4,0 älgar /1000 ha

•Syfte att sänka nivån älgstammen

Avskjutning 2022

Älgjakten startade 1 September och har bedrivits i våra 6 jaktlag t o m den 15 december.

T o m vecka 42 (oktoberveckan) hade 82 st älgar skjutits (40 vuxna och 42 kalvar), vilket motsvarar 57% av skötselplanen.

T o m vecka 44 (All-helgona) hade 100 st älgar skjutits (49 vuxna och 51 kalvar).

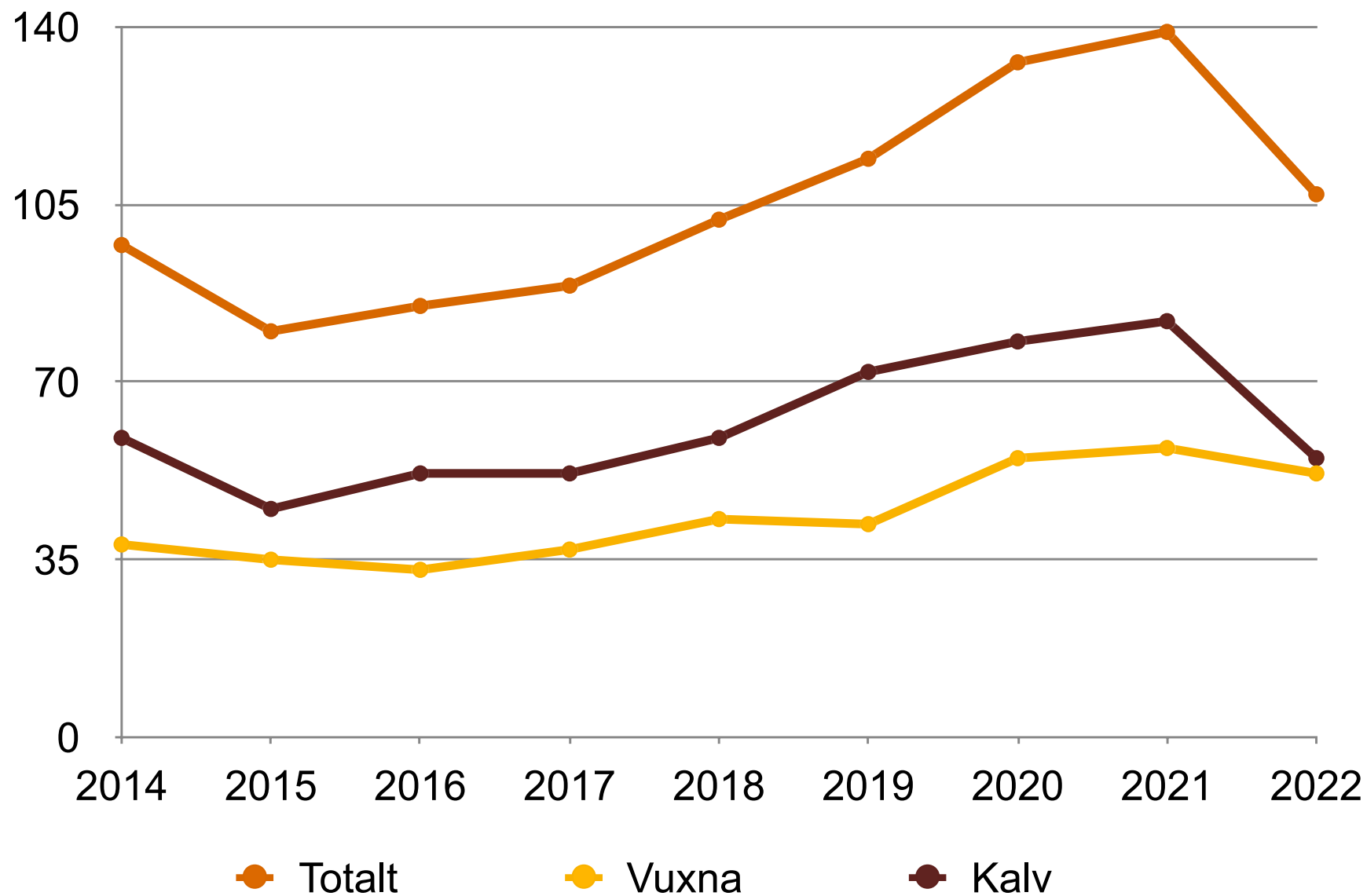
För tiden efter v 44 fram t o m den 15 december bedrevs jakten som avlysningsjakt på kvarvarande kalvar samt att Böle, Granberget och Rotsjön tilldelades en tjur.

Jakten avslutades den 15 december då hade 107 st älgar (52 vuxna och 55 kalvar) skjutits, vilket motsvarar 74,8% av skötselplanen.

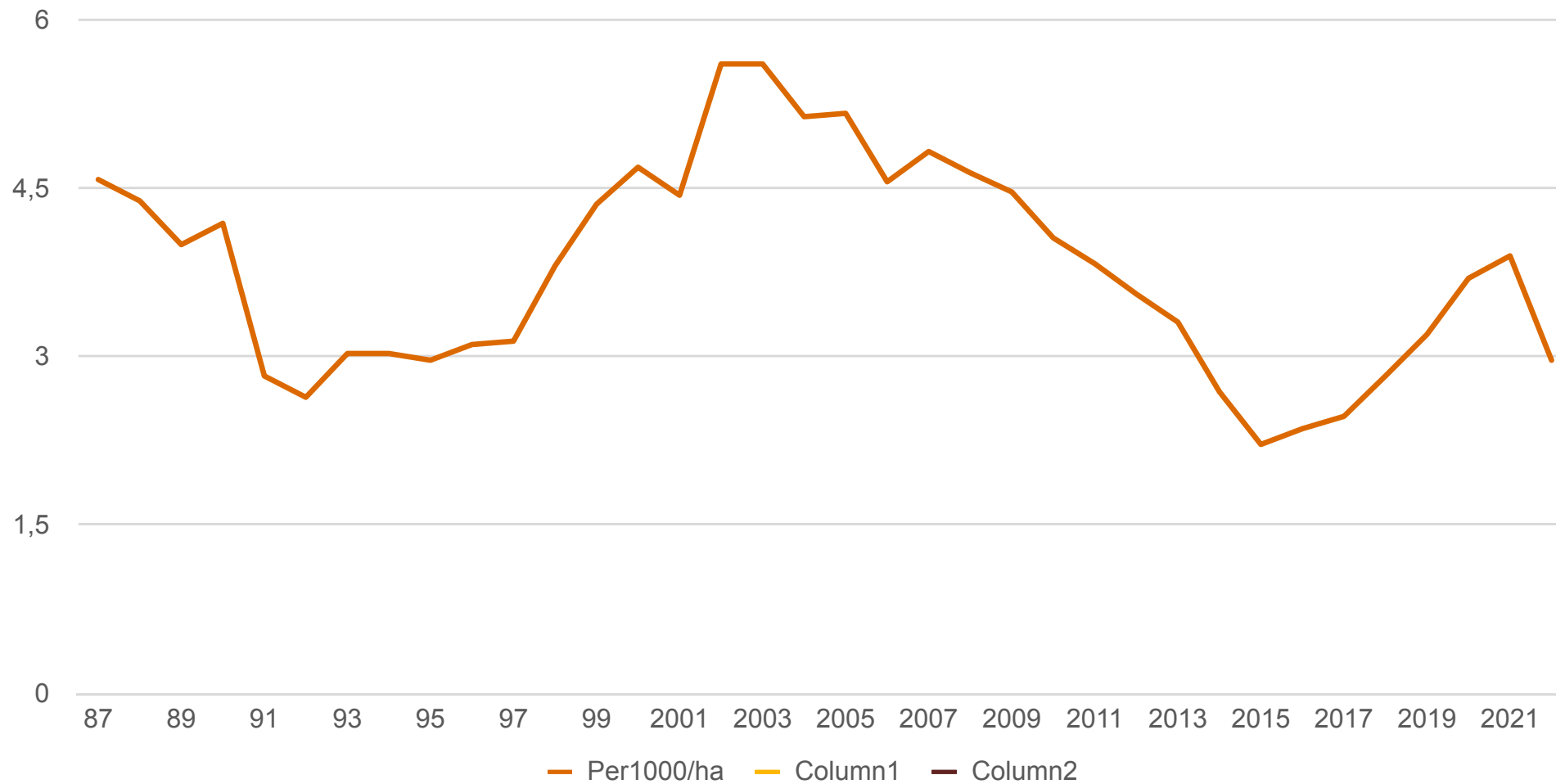
Avskjutning mot mål 2022

	Mål	%	Avskjutning	%
Tjurar	31	54	29	56
Kor	26	46	23	44
Totalt vuxna	57	40	52	48
Kalv	86	60	55	52
Totalt	143	100	107	100

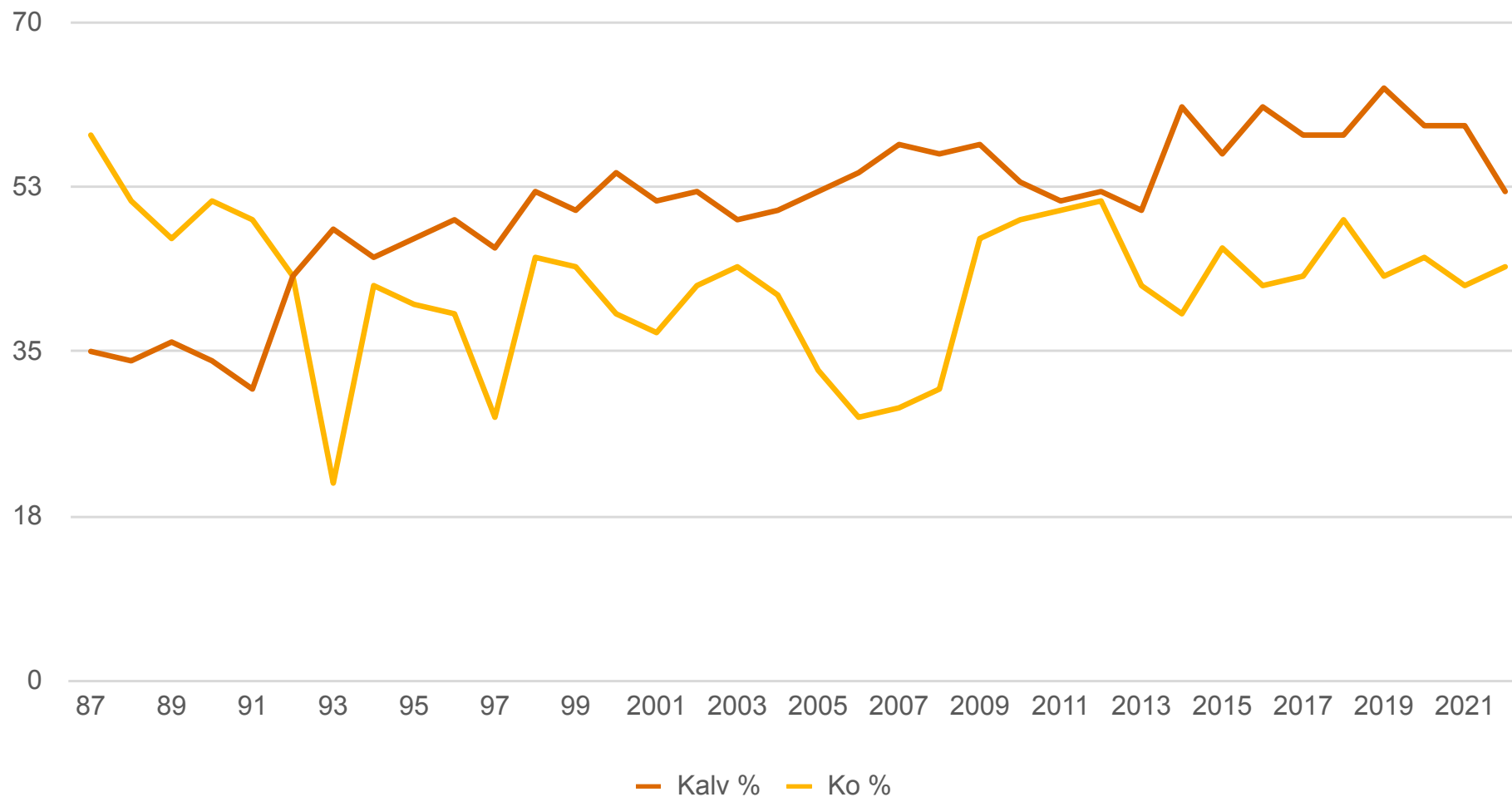
Avskjutning antal älgar de senaste 8 åren

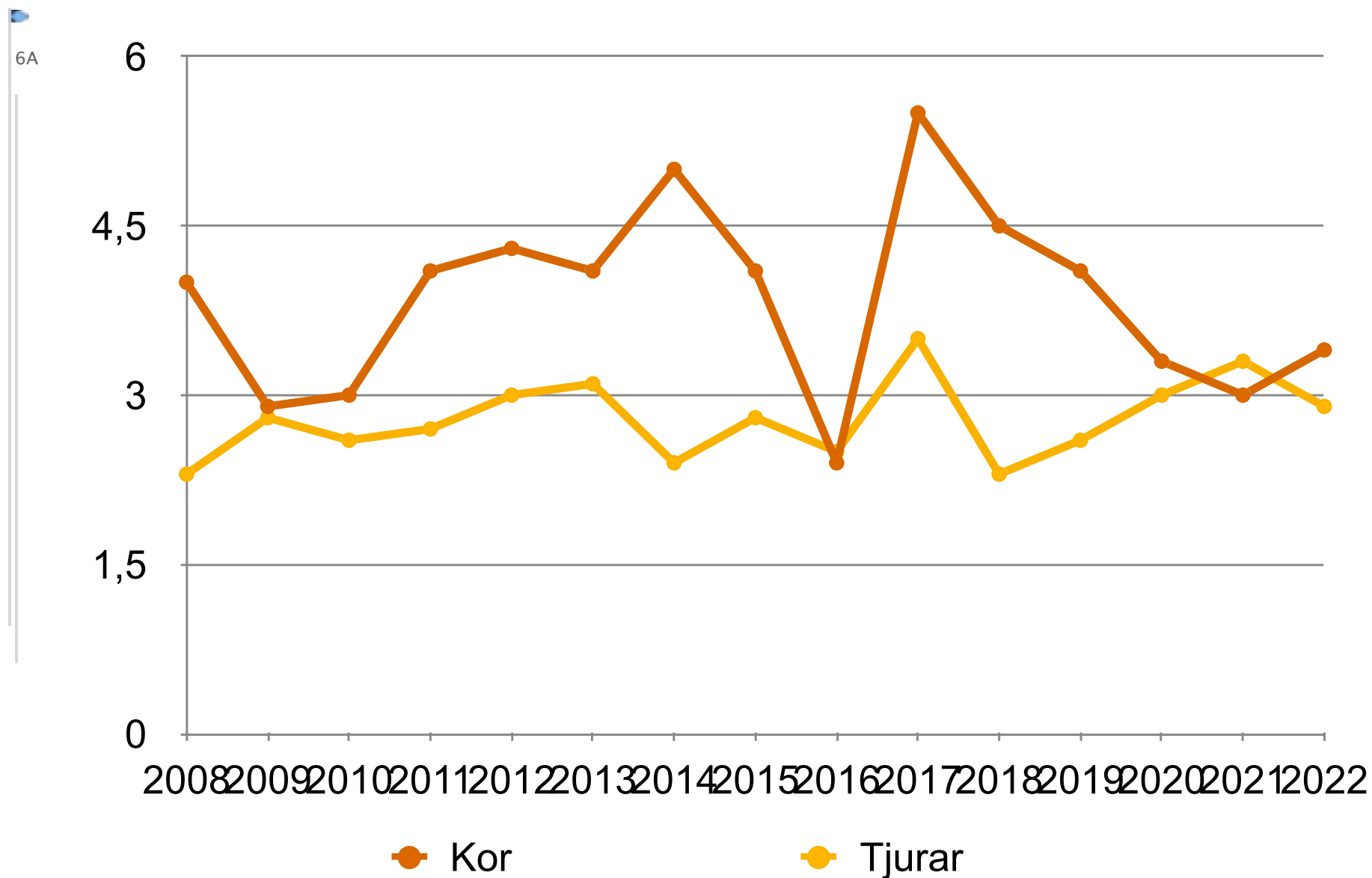
Total avskjutning per 1000ha

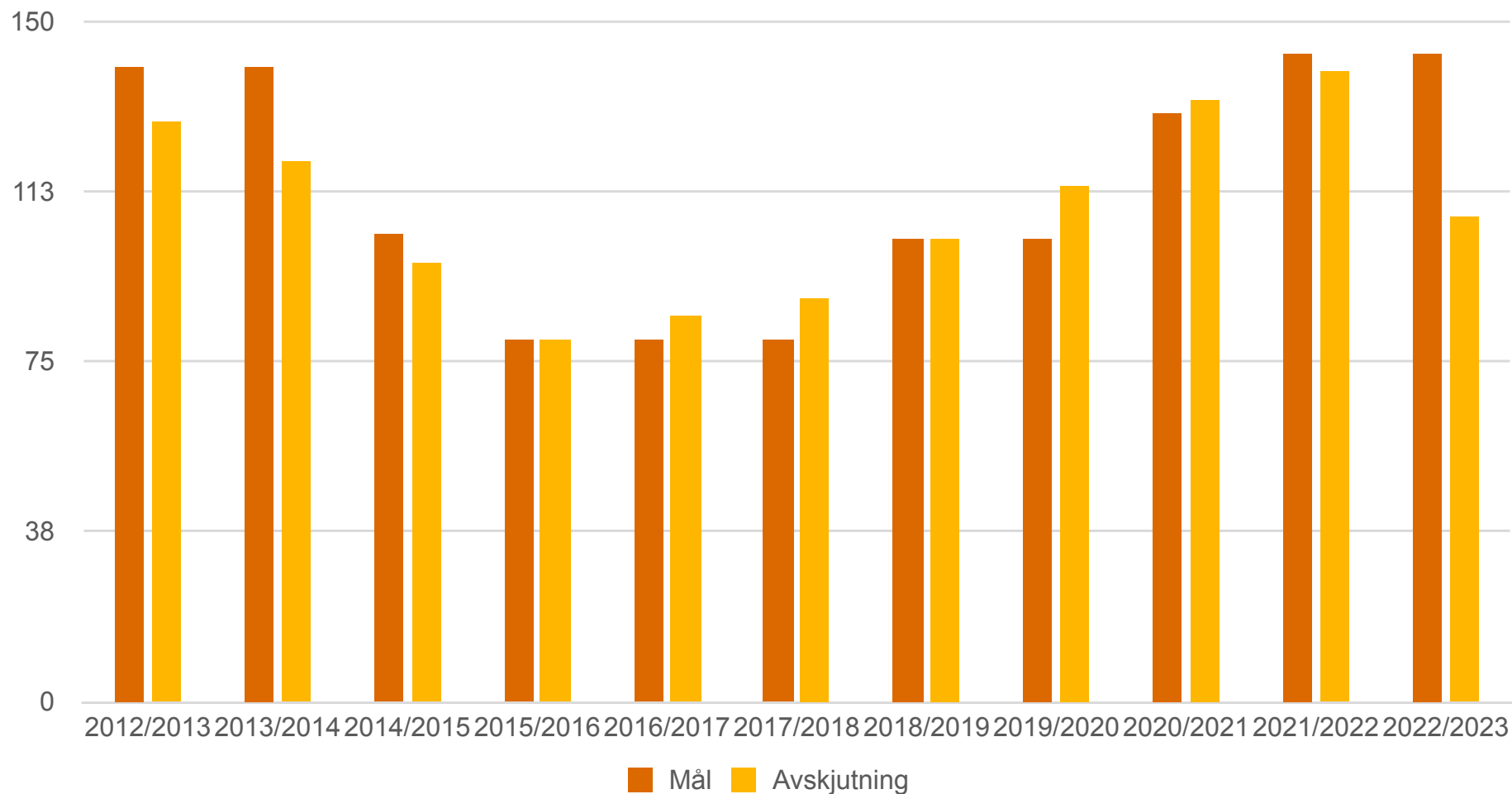
Avskjutning andel kor och kalvar

Medelålder på skjutna tjurar och kor

Avskjutning i förhållande till planen

Malungs Västra Älgskötselområde

Vart är älgstammen påväg?

Malungs Västra Älgskötselområde

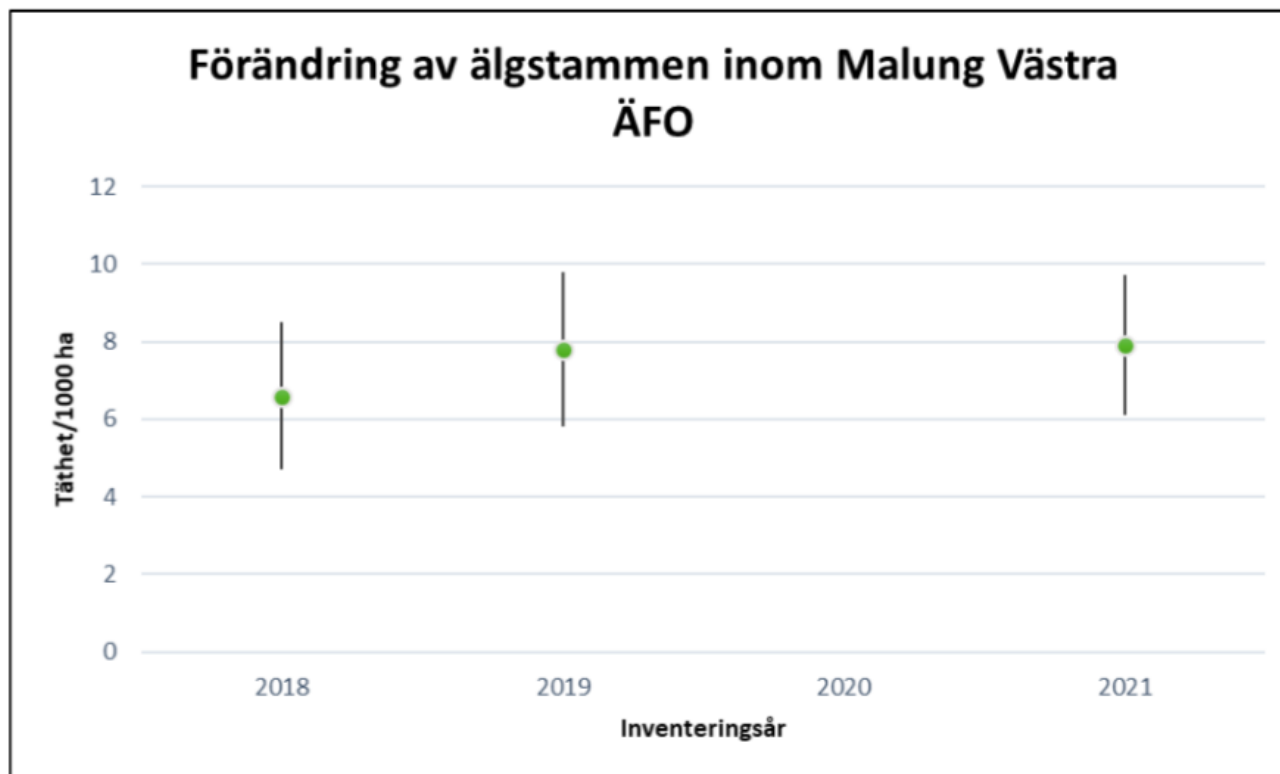
***Spillningsinventering ÄFO
2021***

Spillningsinventering för Förvaltningsområdet

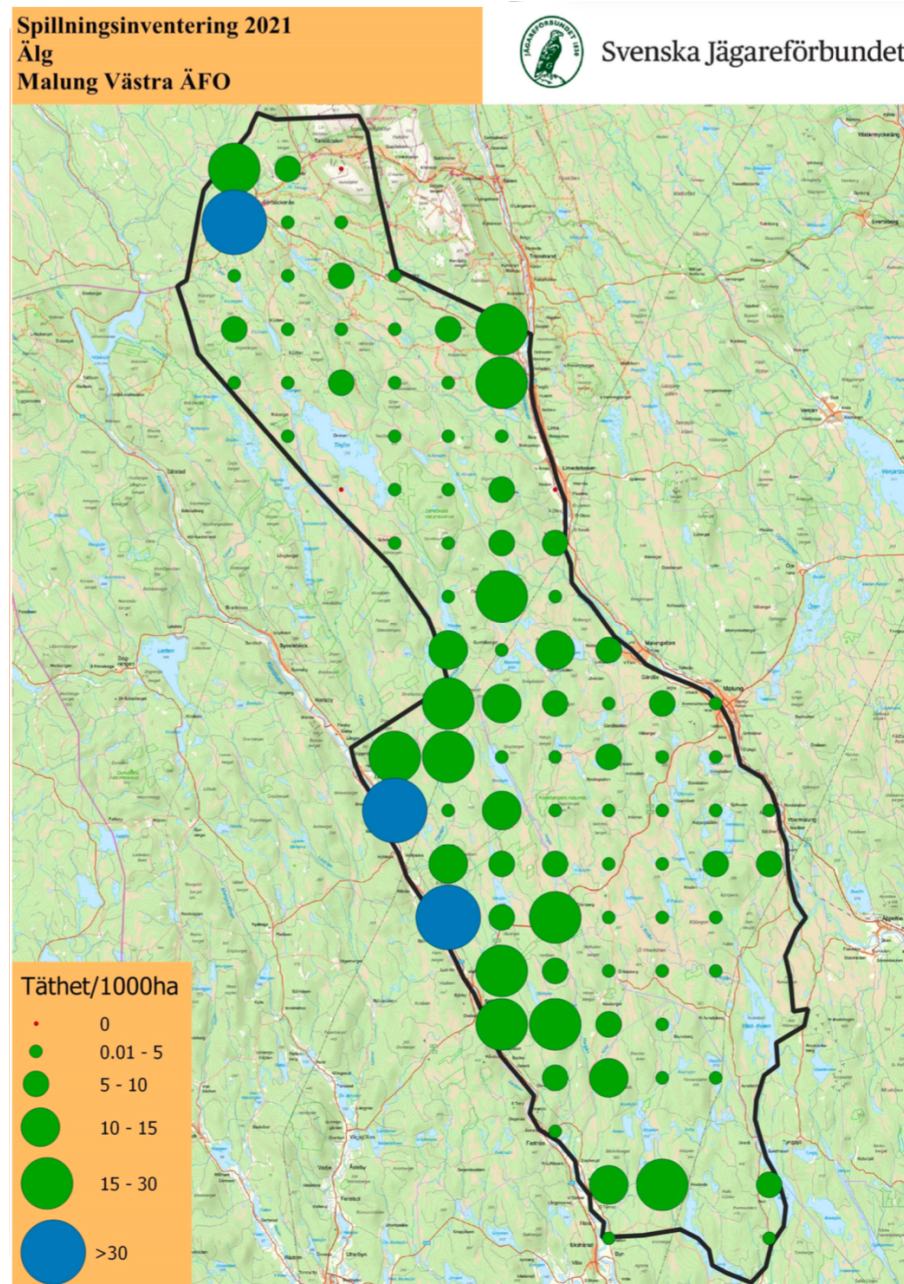
Utveckling av älgstammen

År	Medel	Min	Max
2021	7,9	6,1	9,7
2019	7,8	5,8	9,8
2018	6,6	4,7	8,5

Förändring av älgstammen inom Malungs västra, visar medelvärdet tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall

Spillningsinventering för Förvaltningsområdet

Malungs Västra Älgskötselområde

Älgbetesinventering (ÄBIN)
ÄFO 2022

ÄBIN 2022 för hela Förvaltningsområdet

Skogstyrelsens sammanfattning

Sammanfattning

I sammanfattningen redovisas resultat utifrån den målsättning som är antagen. De redovisade resultaten är en sammanläggning av de tre senaste senast inventeringarna.

Årsskadad tall, 10 %

Andelen årsskadade tallar för de tre senaste inventeringarna är i intervallet 5-10 procent vilket innebär en allvarlig skadenivå och åtgärder behöver vidtas för att minska skadenivån.

Oskadad tall, 57 %

Andelen oskadade tallar för de tre senaste inventeringarna är i intervallet 50-70 procent vilket innebär en svår skadenivå. Viltskador har ackumulerats under flera år och det behövs kraftfulla åtgärder för att det ska bli möjligt att 7 av 10 tallstammar är oskadade när dagens ungskogar når 5 meters höjd.

Årsskadad gran, 1 %

Andelen granstammar med en årlig viltskada överskrider inte 1 procent för de tre senaste inventeringarna. Således indikerar inte aktuellt granbete på en obalans mellan vilt och foder.

Tall på magra marker, 93 %

På dessa marker är ståndortsanpassningen godtagbar.

Tall på mellanmarker, 60 %

Mer än en fjärdedel av den mark som är lämplig för både tall och gran har återbeskogats med tall, vilket innebär en godtagbar ståndortsanpassning.

Konkurrensstatus RASE, 0 %

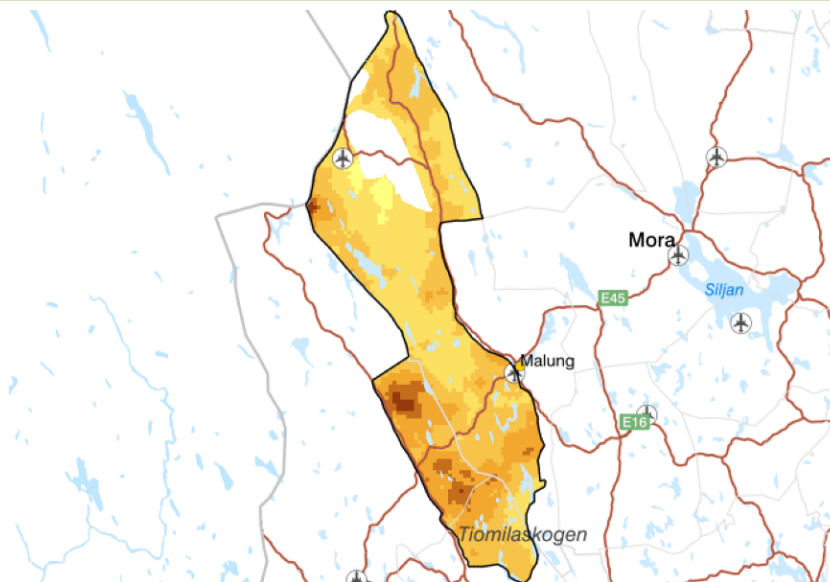
Rönn, asp, sälg, ek (RASE) har gynnsam status på mindre än 5 procent av inventerade provytor vilket är otillräckligt även då man tar hänsyn till att mer än 40 procent av ungskogen består av magra marker.

ÄBIN 2022 för hela Förvaltningsområdet

ÄBIN 2022 för hela Förvaltningsområdet

Geografisk fördelning av årsskada på tall

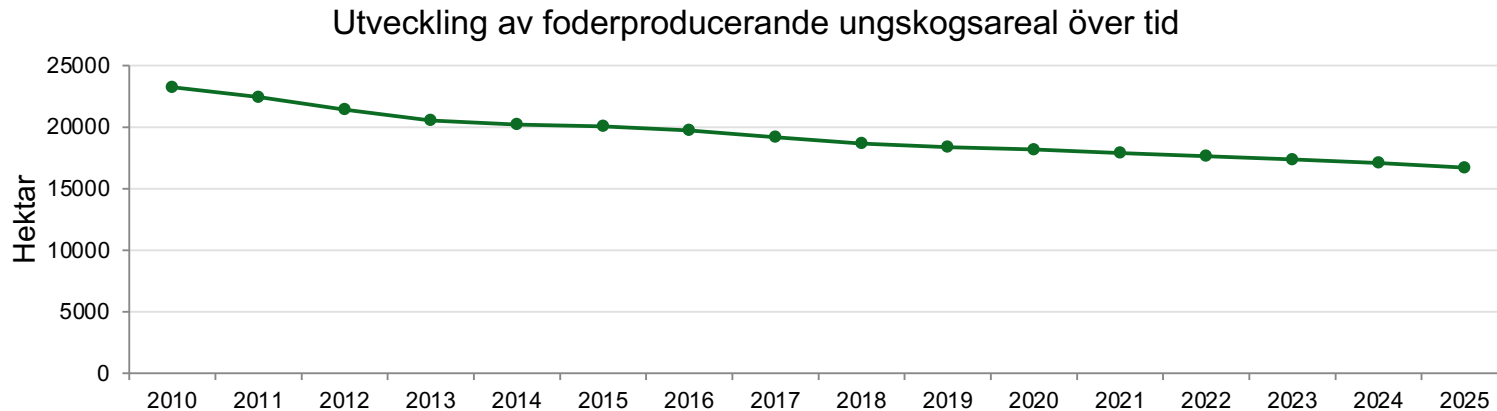
Kartan visar hur skadorna varierar inom området och baseras på de tre senaste inventeringarna. Mörkare färg innebär att en högre andel av tallstammarna är skadade än i de områden på kartan som har ljusare nyans.

ÄBIN 2022 för hela Förvaltningsområdet

Utveckling av foderproducerande ungskog

Utveckling av foderproducerande ungskogsareal över tid

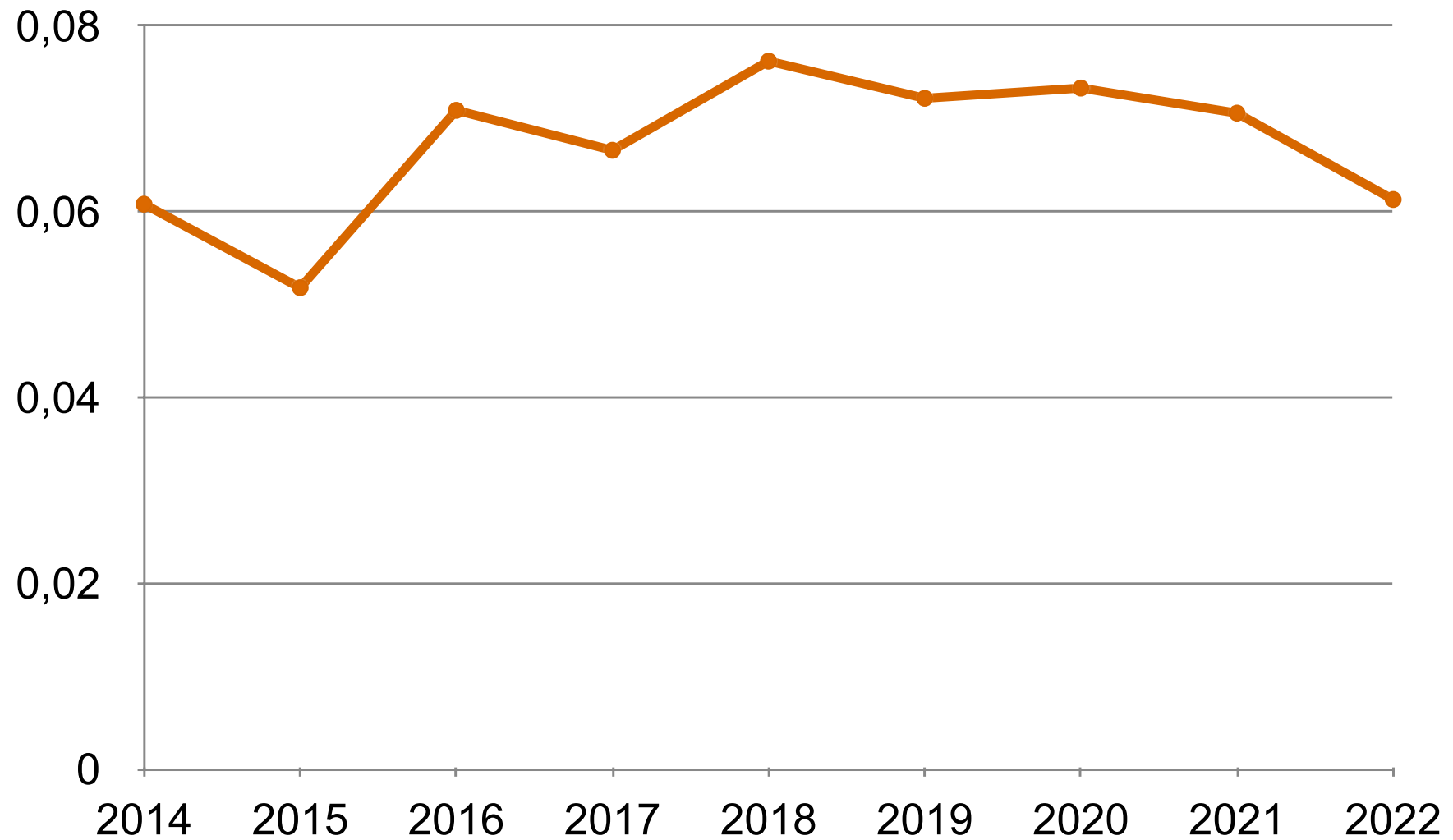
Att följa utvecklingen av foderproducerande ungskog som utgörs av skog som är mellan 1 och 6 meter i medelhöjd är viktigt. På det sättet kan viltförvaltningen möta förändringar i fodertillgång genom ett adaptivt förhållningssätt.

Malungs Västra Älgskötselområde

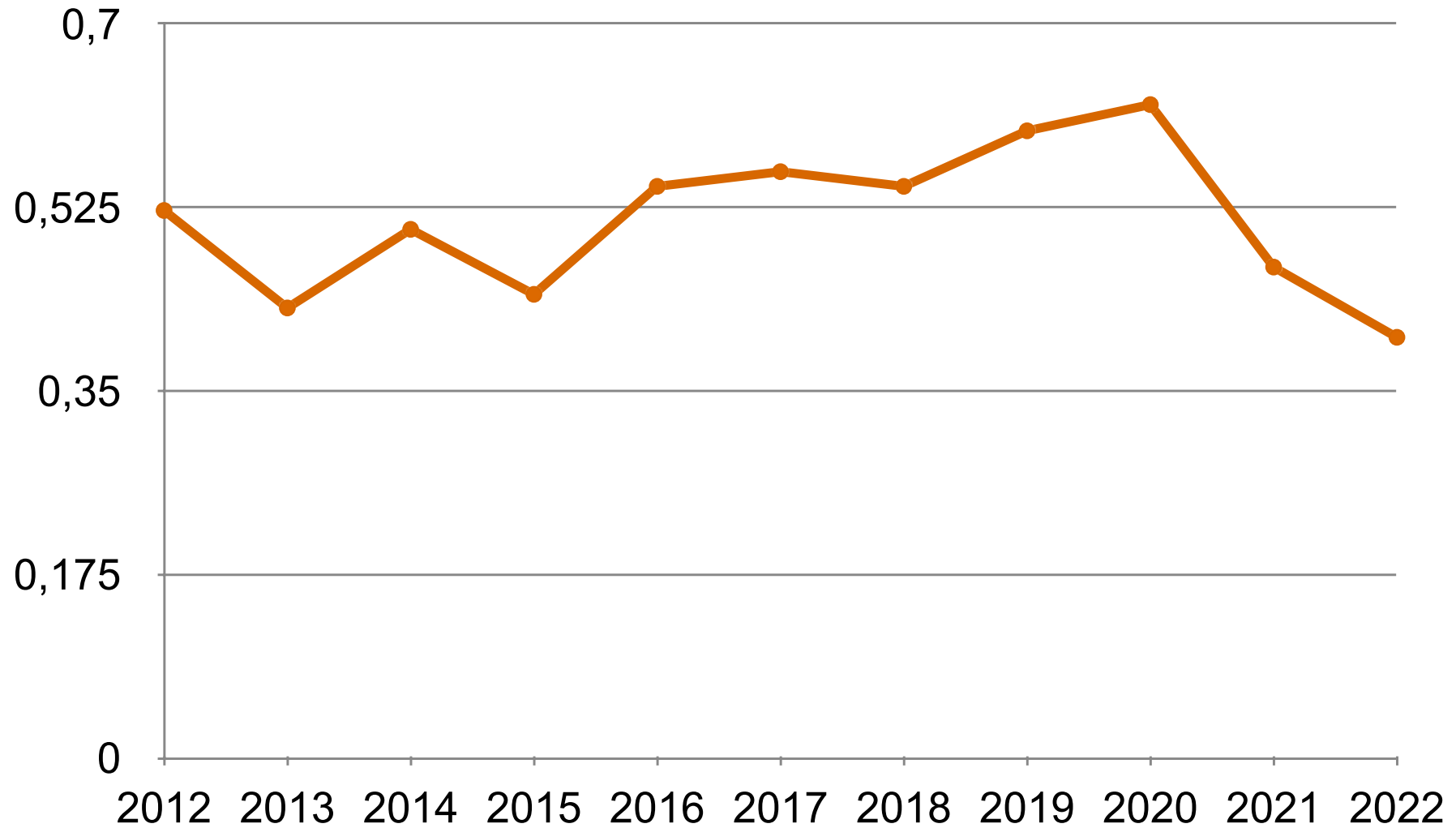
Vår egen OBS (ÄSO)

Älgobs per mantimme MVVO

Älgöbs reproduktion MVVO

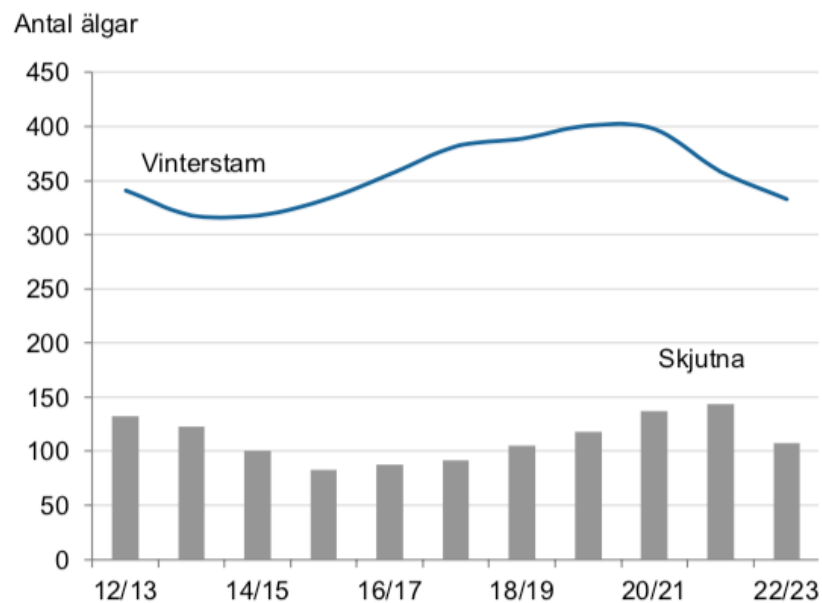
Andel kalv per vuxet djur

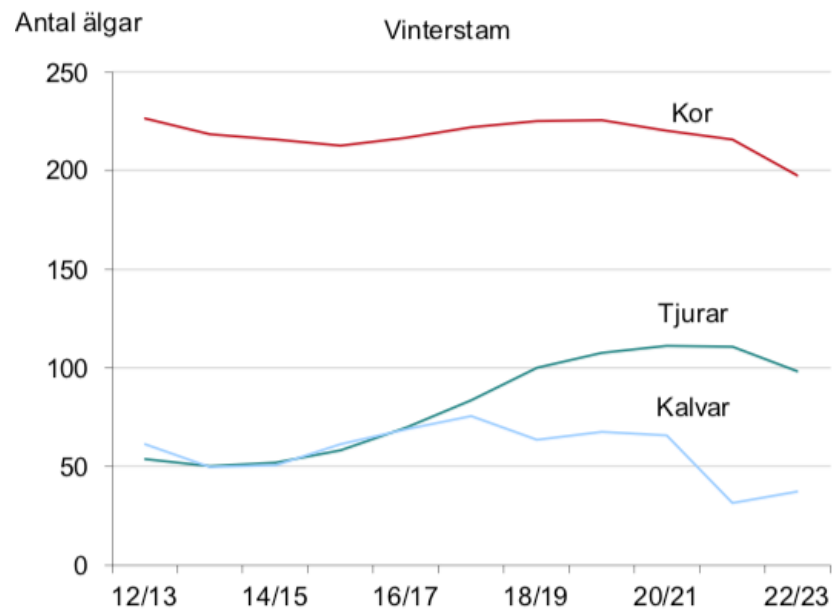
Malungs Västra Älgskötselområde

***Svensk Naturförvaltnings analys för
MVÄSO***

Svensk Naturförvaltnings analys 2023 för MVVO

Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Figur 3. Antal älgtjurar (blågrön linje), antal älghor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Svensk Naturförvaltnings analys 2023 för MVVO

Tabell 1. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2022/2023 samt prognos av storleken inför jakten 2023. Areal avser registrerad jaktmarksareal. Kalv per ko avser antal kalvar per vuxet hondjur och könkvot avser andel tjur av vuxna.

	Före jakt 2022	Efter jakt 2022/2023	Före jakt 2023
Älgar	440	333	405
Älgar per 1000 ha	11,8	8,9	10,9
Areal (ha)	37 259	37 259	37 259
Tjurar	127	98	117
Kor	221	198	206
Kalvar	92	37	83
Kalv per ko	0,42	0,19	0,40
Könkvot	37%	33%	36%

KOMMENTARER

- Älgstammen har minskat kontinuerligt under några år som en konsekvens av en succesivt ökad avskjutning (figur 2). Under 2022 minskade emellertid avskjutningen jämfört med föregående år men trenden är att antalet älgar fortsätter minska i området.
- Registrerat antal kalvar per ko i Älgösen hamnade på bottennoteringen 0,4 (figur 4), något som även återspeglar sig i kalvavskjutningen där endast 55 kalvar sköts av 86 planerade. Trots en återhållsam kalvavskjutning var antalet kalvar i vinterstam, i likhet med föregående år, relativt få jämfört med tidigare år (figur 3).
- Prognosen är att antalet älgar inför jakten 2023 kommer vara något färre än vid motsvarande tidpunkt 2022 (tabell 1). Vad det faktiska utfallet blir påverkas dock av årets reproduktion.

Sammanfattande bedömning av vår älgstam och förutsättningar

• Den kunskap vi har pekar på:

- Älgstammens utveckling följer skötselplanen men avskjutningen gör det inte pga en fallande reproduktion**
- Vinterstammen minskar enligt plan och vi börjar närma oss vårt mål. Beräkning indikerar 8,9 älgar per 1000/ha (mål 8,0)**
- En stam med en reproduktion under vårt mål (kalvar per ko) 0,5 (3 års snitt), 0,4 enligt OBS 2022, målet är 0,6.**
- En tjurandel i nivå med vårt mål 36%**
- Ett fortsatt lågt rovdjurstryck**
- En jämn men hög nivå på betesskador**
- Med nuvarande avskjutningsmål i vår skötselplan och en fortsatt låg reproduktion kommer stammen sannolikt att minska till en nivå under vårt mål redan efter årets jakt.**
- Senaste älgbetes- och spillningsinventeringen genomfördes 2022 respektive 2021**

Sjunkande reproduktion i OBS

- De senaste 2 åren har vi sett en sjunkande reproduktion
- En utveckling som är lika för hela vårt ÄFO och vår region, dvs inte unikt för oss
- Generella orsaker som lyfts fram av Jägareförbundet och ÄFO är bl a:
 - En för ung älgstam i områden där det skjuts för många vuxna djur i förhållande till kalvar
 - En högre rovdjurs predation än förväntat under sommaren
 - Torrsomrarna 2018 och 2019 kan ha fått effekten av en förlängd tid till könsmognad hos djuren
 - En älgstam i dålig kondition och för låg vikt producerar färre kalvar
 - Dålig tillgång/kvalitet på bete
 - Påverkan av parasiter (t ex älgflugan)

Finns ingen enda och enkel sanning. Sannolikt en kombination av flera orsaker

Information från samrådsmöte med Älgförvaltingsområdet Ny förvaltningsplan 2022-2024 (Preliminärt)

- **Mål bl a:**

- Vinterstam på 7,1/1000 ha (minska stammen)
- Andel tjur 35%
- Kalv per hondjur 0,7
- Årsskada på skog max 5%

- **Nuläge:**

- Beräkning ger att stammen ligger på 8,5/1000 ha
- Obs visar på en sjunkande stam
- Reproduktion i obs (kalv/hondjur) under målet 0,5
- Minskande kalvvikter
- Fodertillgång minskande
- Området påverkas marginellt av konstaterade vargrevir
- Björnen ökar i delar av området
- Avskjutning enligt den nya planen för ÄFO motsvarar 3,0 älgar/1000 ha
- Ny ÄBIN och spillningsinventering genomförs 2023

Sammanfattande bedömning av skötselplan och avskjutning

•Skötselplanen

- **Vi har ett år kvar på nuvarande skötselplan och det finns inget krav på att vi skall revidera planen**
- **Ny 3-årig skötselplan skall upprättas nästa år (2024)**
- **Vi närmar oss målet för nivån på älgstammen**
- **Reproduktionen kommer sannolikt att vara lägre än antagandet i planen**

•Avskjutningen

- **Vi bör ha en utgångspunkt för avskjutningen som är lägre än målet i planen**
- **Vi bör jämfört med avskjutningen 2022 minska antalet vuxna och öka andelen kalv av den totala avskjutningen**
- **Viktigt att kalvavskjutningen fortsatt styr den totala avskjutningen**
- **En anpassad nivå på avskjutning som utgångspunkt för grundtilldelning vid jaktstart**
- **Avskjutningen kan anpassas inom planen om vi ser ändrade förhållanden i höst.**

Styrelsens förslag till anpassad avskjutning 2023 baserat på en bedömd vinterstam på 8,9/1000 ha

	Förslag Anpassad avskjutning 2023	%	Avskjutning 2022	%	Mål i gällande plan	%
Tjurar	24	57	29	56	31	57
Kor	18	43	23	44	26	43
Totalt vuxna	42	45	52	49	57	41
Kalv	51	55	55	51	86	59
Totalt	93	100	107	100	143	100
Antal/1000ha	2,5		2,9		3,9	